

STRONG SEGURANÇA

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. kovo 17 d.*

Byloje C-95/10

dėl *Supremo Tribunal Administrativo* (Portugalija) 2010 m. sausio 20 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. vasario 22 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Strong Segurança SA

prieš

Município de Sintra,

Securitas-Serviços e Tecnologia de Segurança,

* Processo kalba: portugalų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai E. Juhász (pranešėjas), G. Arestis, J. Malenovský ir T. von Danwitz,

generalinis advokatas J. Mazák,
kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Strong Segurança SA*, atstovaujamos *advogadas* C. Varela Pinto ir J. Oliveira e Carmo,
- *Município de Sintra*, atstovaujamos *advogados* N. Cárcomo Lobo ir M. Vaz Loureiro,
- *Securitas-Serviços e Tecnologia de Segurança*, atstovaujamos *advogada* A. Calapez,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* G. Aiello,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Fruhmann,

— Europos Komisijos, atstovaujamos D. Kukovec ir G. Braga da Cruz,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132) nuostatų, kurios svarbios atsižvelgiant į pagrindinės bylos aplinkybes, išaiškinimo.
- ² Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Strong Segurança SA* (toliau – *Strong Segurança*) ir Sintros savivaldybės (*Município de Sintra*, Portugalija) ginčą dėl sutarties susijusios su šios savivaldybės pastatų priežiūra ir apsaugos paslaugomis sudarymo.

Teisinis pagrindas

Bylai reikšmingos Direktyvos 2004/18 nuostatos

3 18 ir 19 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„18) Taikant šios direktyvos procedūrinės taisyklės ir atliekant monitoringą, paslaugų sritį geriausia apibrėžti suskirstant ją į kategorijas, atitinkančias konkrečias bendros klasifikacijos pozicijas, ir taip pat įtraukiant jas pagal joms galiojančią tvarką į du priedus, II A ir II B. Atitinkamos šios direktyvos nuostatos, skirtos II B priede išvardytoms paslaugoms, turi būti taikomos nepažeidžiant specialių Bendrijos taisyklių, skirtų atitinkamoms paslaugoms, taikymo.

19) Ši direktyva visa apimtimi pereinamuoju laikotarpiu taikoma tik toms paslaugų sutartims, kurių nuostatos leistų visapusiškai pasinaudoti tarpvalstybinės prekybos galimybėmis. Pereinamuoju laikotarpiu, prieš nusprendžiant taikyti šią direktyvą visa apimtimi, turi būti atliekamas sutarčių kitoms paslaugoms monitoringas. Todėl būtina apibrėžti tokio monitoringo mechanizmą. Šis mechanizmas turi tuo pat metu sudaryti galimybę suinteresuotoms šalims gauti atitinkamą informaciją.“

4 Pagal 1 straipsnio 2 dalies d punkto pirmą pastraipą:

„Viešojo paslaugų pirkimo sutartys“ – tai viešosios sutartys, kurių dalykas yra II priede išvardytų paslaugų teikimas, išskyrus darbų ir prekių pirkimo sutartis.“

5 2 straipsnyje „Sutarčių sudarymo principai“ nustatyta:

„Perkančiosios organizacijos ūkio subjektams taiko vienodas sąlygas, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai.“

6 4 straipsnio „Ūkio subjektai“ 2 dalyje numatyta:

„Pateikti pasiūlymus arba pasisiūlyti būti kandidatais gali ūkio subjektų grupės. Jei šios grupės nori pateikti pasiūlymą arba prašymą dalyvauti konkurse, perkančiosios organizacijos iš šių grupių neturi reikalauti, kad jos įgytų tam tikrą teisinį statusą; tačiau nusprendus su pasirinkta grupe sudaryti sutartį, iš jos gali būti reikalaujama pakeisti teisinį statusą taip, kad sutartį būtų galima tinkamai vykdyti.“

7 II antraštinės dalies III skyrius „Tvarka, taikoma viešojo paslaugų pirkimo sutartims“ sudarytas iš 20–22 straipsnių.

8 20 straipsnyje „II A priede išvardytų paslaugų pirkimo sutartys“ numatyta:

„Sutartys II A priede išvardytoms paslaugoms sudaromos 23–55 straipsniuose nustatyta tvarka.“

9 Pagal 21 straipsnį „II B priede išvardytų paslaugų pirkimo sutartys“:

„Sutartys II B priede išvardytoms paslaugoms sudaromos išimtinai 23 straipsnyje ir 35 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.“

10 Direktyvos 2004/18 IV skyriuje „Specialios taisyklės, reglamentuojančios specifikacijas ir pirkimo dokumentus“ esantis 23 straipsnis susijęs su techninėmis specifikacijomis, pirkimo dokumentuose nurodomomis tam, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos visiems dalyviams ir nebūtų sukurtos nepateisinamos kliūtys viešųjų pirkimų atvėrimui konkurencijai, o šios direktyvos VI skyriuje „Skelbimo ir skaidrumo taisyklės“ esanti 35 straipsnio 4 dalis – su perkančiųjų organizacijų pareigomis informuoti apie konkurso rezultatus.

11 II priedo B dalies 23 kategorijoje nurodytos „tyrimo ir saugumo paslaugos, <...>“.

12 47 straipsnio „Ekonominė ir finansinė padėtis“ 2 dalyje numatyta:

„Prireikus konkrečios sutarties atveju ir kai tai yra tinkama, ūkio subjektas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, nepriklausomai nuo to, kokio teisinio pobūdžio būtų jo ryšiai su šiais subjektais. Šiuo atveju ūkio subjektas privalo įrodyti perkančiajai organizacijai, kad vykdant sutartį reikalingi ištekliai jam bus prieinami, pateikdamas, pavyzdžiui, tų ūkio subjektų įsipareigojimą jam suteikti būtinus išteklius.“

13 48 straipsnio „Techniniai ir (arba) profesiniai pajėgumai“ 3 dalies nuostatos turinys iš esmės tapatus ankstesnės nuostatos turiniui.

14 Pagal 80 straipsnio 1 dalį valstybės narės ne vėliau kaip iki 2006 m. sausio 31 d. turėjo priimti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus šiai direktyvai įgyvendinti, ir apie tai nedelsdamos pranešti Europos Komisijai.

Nacionalinės teisės aktai

15 Direktyva 2004/18 į Portugalijos teisę buvo perkelta 2008 m. sausio 29 d. Dekretu įstatymu Nr. 18/2008 kuriuo buvo priimtas viešųjų sutarčių kodeksas (*Código dos Contratos Públicos*), įsigaliojęs po šešių mėnesių nuo paskelbimo pirma nurodytą dieną.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 16 2008 m. liepos 15 d. skelbimu *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* Sintros savivaldybė paskelbė tarptautinį viešojo pirkimo konkursą savivaldybės pastatų priežiūros ir apsaugos paslaugoms 2009 ir 2010 metais įsigyti. Šis konkursas buvo reglamentuojamas atitinkamais konkurso dokumentais ir specifikacijomis, o sutartis turėjo būti sudaryta remiantis ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo kriterijumi.
- 17 *Strong Segurança* pateikė paraišką dalyvauti viešojo pirkimo konkurse ir visus tam reikalingus dokumentus. Be to, prie savo pasiūlymo ji pridėjo TRIVALOR (SGPS), SA (toliau – *Trivalor*) patvirtinimo raštą, kuriame ši nurodė:

„Remiantis tuo, kad *Trivalor* visiškai tiesiogiai (100%) valdo *Strong Segurança* <...>, *Trivalor* atsako už tos bendrovės įsipareigojimus pagal Komercinių bendrovių kodeksą (*Código das Sociedades Comerciais*).

Šiuo tikslu skelbiame, kad įsipareigojame:

- užtikrinti, kad *Strong Segurança* <...> turės būtinas technines ir finansines priemones įsipareigojimams pagal sutarties reikalavimus tinkamai įvykdyti,

- visiškai atlyginti Sintros savivaldybei bet kokią žalą, kurią ji galėtų patirti dėl netinkamo sutartinių įsipareigojimų vykdymo, galinčio atsirasti, jei būtų sudaryta sutartis.“

- 18 Viešojo pirkimo komisija iš pradžių pasiūlė sudaryti sutartį su *Strong Segurança*, nes jos pasiūlymas gavo geriausią įvertinimą. Tačiau, atsižvelgus į konkuruojančios bendrovės pateiktą skundą, viešojo pirkimo komisija, remdamasi tuo, kad *Strong Segurança* neturėjo leidimo nurodyti tokios trečiosios bendrovės, kaip antai *Trivalor*, ekonominio ir finansinio pajėgumo, pakeitė nuomonę ir pasiūlė sudaryti sutartį su skundą pareiškusia konkuruojančia bendrove. 2009 m. vasario 11 d. posėdyje Sintros savivaldybė patvirtino šį siūlymą ir nusprendė sutartį dėl paslaugų 2009 m. ir 2010 m., dėl kurių buvo organizuotas viešasis konkursas, sudaryti su konkuruojančia bendrove.
- 19 Sintros administracinių ir mokestinių bylų teismas (*Tribunal Administrativo e Fiscal de Sintra*) atmetė *Strong Segurança* skundą dėl šio sprendimo, ir tai buvo patvirtinta 2009 m. rugsėjo 10 d. Pietų regiono centrinio administracinio teismo (*Tribunal Central Administrativo Sul*) sprendimu. Dėl šio sprendimo *Strong Segurança* pateikė kasacinį skundą Aukščiausiajam administraciniam teismui (*Supremo Tribunal Administrativo*).
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagrindinis klausimas, kuris kyla šiuo atveju, yra tas, ar Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalis taip pat taikytina šios direktyvos II priedo B dalyje nurodytoms paslaugoms, kaip antai tokioms, dėl kurių ginčijamasi pagrindinėje byloje. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad ši procedūra buvo pradėta prieš įsigaliojant Dekretui įstatymui Nr. 18/2008, tačiau tuo metu, kai ji buvo pradėta, direktyvos perkėlimo terminas jau buvo pasibaigęs.
- 21 Todėl pirmasis šiuo atveju kylantis klausimas susijęs su Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalies tiesioginiu veikimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo nuomone, šios nuostatos pirmoji dalis pagal Teisingumo Teismo praktiką yra pakankamai aiški, tiksli ir besąlyginė, dėl ko valstybėms narėms nepaliekama jokios diskrecijos. Tačiau dėl minėtos nuostatos antrosios dalies prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių, nes atrodo, kad pagal šią dalį valstybėms narėms paliekama tam tikra diskrecija nustatyti, ką ir kokiomis priemonėmis

reikia įrodyti, kad ūkio subjektas galėtų perkančiajai organizacijai įrodyti savo ekonominį ir finansinį pajėgumą, kai remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais.

- 22 Antrasis šioje byloje nagrinėjamas klausimas, į kurį Teisingumo Teismo praktikoje atsakymas nepateiktas, susijęs su Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalies išaiškinimu. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad vadovaujantis visiškai pažodiniu šios nuostatos aiškinimu turėtų būti daroma išvada, kad ji taikoma tik paslaugų sutartims, išvardytoms II priedo A dalyje. Vis dėlto jis pažymi, kad tai reikštų, jog II priedo B dalyje išvardytų paslaugų sutartims nebūtų taikomos tokios pagrindinės Direktyvos 2004/18 nuostatos, kaip antai kokybinės atrankos kriterijų nustatymo nuostatos (45–52 straipsniai) ir sutarties sudarymo kriterijai (53–55 straipsniai).
- 23 Abejodamas tokio aiškinimo teisingumu ir atsižvelgdamas į tai, kad jo sprendimas bus galutinis, *Supremo Tribunal Administrativo* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar <...> Direktyvos 2004/18 <...> 47 straipsnis nuo 2006 m. sausio 31 d. yra tiesiogiai taikomas vidaus teisės sistemoje, t. y. pagal jį asmenims suteikiama teisė, kuria jie gali remtis bylinėdamiesi su Portugalijos administracijos institucijomis?

2. Jei taip, ar ta nuostata, nepaisant minėtos direktyvos 21 straipsnio, taikoma sutartims, kurių dalykas yra [Direktyvos 2004/18] II priedo B dalyje išvardytos paslaugos?“

Dėl prejudicinių klausimų*Dėl antrojo klausimo*

- 24 Šiuo klausimu, kuris nagrinėtinas pirmiausia, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalis taip pat taikoma sutartims, kurių dalykas nurodytas šios direktyvos II priedo B dalyje, nepaisant to, kad apie tokį taikymą nekalbama kitose šiai bylai svarbiose minėtos direktyvos nuostatose, visų pirma jos 21 straipsnyje.
- 25 Siekiant atsakyti į šį klausimą visų pirma pažymėtina, kad paslaugų sutarčių skirstymas į dvi atskiras kategorijas nėra Direktyvoje 2004/18 numatyta naujovė. Tai buvo numatyta dar 1992 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvoje 92/50/EEB dėl viešojo paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 209, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 1 t., p. 322), kuri buvo kodifikuota ir atnaujinta Direktyva 2004/18.
- 26 Be to, svarbu pažymėti, kad apie paslaugų sutarčių skirstymą pagal tai, kad jos priskirtos Direktyvos 2004/18 II priedo A daliai ar II priedo B daliai, aiškiai nurodoma šios direktyvos konstatuojamosiose dalyse.
- 27 Direktyvos 2004/18 18 konstatuojamojoje dalyje įtvirtinta, kad taikant šios direktyvos procedūrinės taisyklės paslaugų sritį geriausia apibrėžti suskirstant ją į kategorijas, įtraukiant paslaugas pagal joms taikomą tvarką į du priedus – II A ir II B.

- 28 Direktyvos 2004/18 19 konstatuojamojoje dalyje atsispindi teisės aktų leidėjo siekis pereinamuoju laikotarpiu visą direktyvą taikyti tik toms paslaugų sutartims, kurias įgyvendinant pagal direktyvos nuostatas būtų galima pasinaudoti visomis besiplečiančios tarpvalstybinės prekybos galimybėmis, t. y. paslaugų sutartims, nurodytoms II priedo A dalyje, o kitoms sutartims dėl II priedo B dalyje nurodytų paslaugų per šį pereinamąjį laikotarpį ir prieš nusprendžiant toms sutartims Direktyvą 2004/18 taikyti visą turi būti taikomas monitoringas.
- 29 Minėtose konstatuojamosiose dalyse nurodytas paslaugų sutarčių skirstymas aiškiau atskleidžiamas Direktyvos 2004/18 nuostatose.
- 30 Iš tikrųjų 20 straipsnyje numatoma sutartims dėl II priedo A dalyje nurodytų paslaugų taikyti beveik visas šios direktyvos nuostatas, o 21 straipsnyje daroma nuoroda tik į 23 straipsnį ir 35 straipsnio 4 dalį ir taip nustatoma, kad II priedo B dalyje nurodytų paslaugų sutartims taikoma „vienintelė“ perkančiųjų organizacijų pareiga, susijusi su šių sutarčių techninėmis specifikacijomis, ir jų pareiga informuoti Komisiją apie konkurso rezultatus.
- 31 Priešingai nei teigia *Strong Segurança*, iš Direktyvos 2004/18 nuostatų turinio arba prasmės bei sistemos nematyti jokios užuominos, kad paslaugų skirstymas į dvi kategorijas grindžiamas šios direktyvos „materialinių taisyklių“ atskyrimu nuo „procedūrinių taisyklių“. Be kita ko, kaip visiškai teisingai pastebi Komisija, toks skirstymas galėtų sukurti teisinį netikrumą, susijusį su įvairių šios direktyvos nuostatų taikymo sritimi.

- 32 Susijusiose Sąjungos teisės taisyklėse numatytas paslaugų pirkimo sutartims taikomos tvarkos skirstymas pagal paslaugų klasifikaciją į dvi atskiras kategorijas patvirtintas ir Teisingumo Teismo praktikoje.
- 33 Pavyzdžiui, Teisingumo Teismas nusprendė, kad paslaugų klasifikacija į Direktyvos 92/50 I A ir I B priedus (atitinkančius Direktyvos 2004/18 II priedo A dalį ir II priedo B dalį) neprieštarauja šia direktyva nustatytai sistemai, pagal kurią numatyta, jog šios direktyvos nuostatos taikomos dviem lygiais (šiuo klausimu žr. 2002 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Felix Swoboda*, C-411/00, Rink. p. I-10567, 55 punktą).
- 34 Be to, dėl Direktyvos 92/50 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad jei sutartys susijusios su I B priede nurodytomis paslaugomis, perkančiosios organizacijos privalo tik apibrėžti technines specifikacijas remdamosi su kiekvienu pirkimu susijusiuose bendruosiuose arba sutarties dokumentuose privalomai pateikiamomis nacionalinės teisės normomis, kuriomis perkeliamos Europos teisės normos, ir nusiųsti OPOCE (Europos Bendrijų Oficialiųjų leidinių biuras) pranešimą apie šios sutarties sudarymo procedūros rezultatus (žr. 2007 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-507/03, Rink. p. I-9777, 24 punktą).
- 35 Iš tiesų Teisingumo Teismas nurodė, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas rėmėsi prielaida, jog šių Direktyvos 92/50 I priedo B dalyje nurodytų paslaugų pirkimai, atsižvelgiant į jų specifinį pobūdį, *a priori* nekelia tarptautinio susidomėjimo, galinčio pateisinti sutarčių dėl jų sudarymą organizuojant konkurso procedūrą, dėl kurios kitų valstybių narių įmonės galėtų susipažinti su skelbimu apie viešąjį pirkimą ir pateikti pasiūlymus (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Airiją* 25 punktą). Vis dėlto Teisingumo Teismas nusprendė, kad net ir tokiems viešiesiems pirkimams, jeigu jie iš tikrųjų kelia tarptautinį susidomėjimą, turi būti taikomi bendrieji skaidrumo

ir vienodo požiūrio principai, įtvirtinti SESV 49 ir 56 straipsniuose (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Airiją* 26 ir 29–31 punktus).

- 36 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, darytina išvada, kad pagal Direktyvoje 2004/18 įtvirtintą sistemą valstybėms narėms tiesiogiai nenumatyta pareiga šios direktyvos 47 straipsnio 2 dalį taip pat taikyti ir jos II priedo B dalyje nurodytų paslaugų viešųjų pirkimų sutartims.
- 37 Dėl Komisijos argumento, kad tokia pareiga galėtų būti kildinama iš bendrojo „veiksmingos konkurencijos“ principo, įtvirtinto Direktyvoje 2004/18, pažymėtina, jog nors veiksminga konkurencija yra esminis šios direktyvos tikslas, jis, kad ir koks svarbus būtų, negali lemti aiškinimo, prieštaraujancio aiškioms šios direktyvos nuostatomis, kuriose 47 straipsnio 2 dalis nenumatyta kartu su nuostatomis, kurias perkančiosios organizacijos privalo taikyti sudarydamos sutartis dėl šios direktyvos II priedo B punkte nurodytų paslaugų.
- 38 Vis dėlto, atsižvelgiant į nurodytą teismo praktiką, reikia išnagrinėti, ar tuo atveju, jeigu tokia sutartis iš tikrųjų kelia tarptautinį susidomėjimą, o tai patikrinti privalo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, be kita ko, atsižvelgdamas į aplinkybę, kad pagrindinėje byloje skelbimas apie konkursą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, tokia pareiga, kaip antai numatyta Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalyje, gali būti taikoma remiantis bendraisiais skaidrumo ir vienodo požiūrio principais.
- 39 Dėl, pirma, skaidrumo principo konstatuotina, kad jis nepažeidžiamas, jeigu pareiga, kaip antai įtvirtinta Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalyje, netaikoma perkančiajai

organizacijai, kai ši sudaro sutartį dėl šios direktyvos II priedo B dalyje nurodytų paslaugų pirkimo. Iš tikrųjų galimybės ūkio subjektui remtis kitų ūkio subjektų ekonominiais ir finansiniais pajėgumais nebuvimas nesusijęs su sutarties sudarymo procedūros skaidrumu. Be kita ko, reikia pažymėti, kad tokioms sutarčių dėl vadinamųjų „neprioritetinių“ paslaugų sudarymo procedūroms taikant direktyvos 23 straipsnį ir 35 straipsnio 4 dalį taip pat siekiama užtikrinti tam tikrą šių pirkimų specifinį pobūdį atitinkantį skaidrumo lygį.

- 40 Antra, pažymėtina, kad remiantis vienodo požiūrio principu taip pat negalima teigti, jog tokia, kaip antai Direktyvos 2004/18 47 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta pareiga, taip pat taikytina sudarant sutartis dėl II priedo B dalyje nurodytų paslaugų, neatsižvelgiant į pagal šią direktyvą nustatytą atskirimą.
- 41 Iš tikrųjų dėl tokios pareigos nebuvimo negali būti jokios nei tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos dėl pilietybės arba įsisteigimo vietos.
- 42 Pažymėtina, kad toks platus vienodo požiūrio principo taikymas galėtų lemti, jog Direktyvos 2004/18 II priedo B dalyje nurodytų paslaugų pirkimams būtų taikomos ir kitos esminės šios direktyvos nuostatos, pavyzdžiui, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kokybinės atrankos kriterijų nustatymo nuostatos (45–52 straipsniai) ir sutarties sudarymo kriterijai (53–55 straipsniai). Dėl to Direktyvoje 2004/18 nustatytas II priedo A dalyje nurodytų paslaugų atskyrimas nuo II priedo B dalyje nurodytų paslaugų ir šios direktyvos taikymas dviem lygiais, kaip nurodyta Teisingumo Teismo praktikoje, gali būti neveiksmingas.

- 43 Be to, reikia pažymėti, kad, vadovaujantis Teisingumo Teismo praktika, sutartys dėl paslaugų, nurodytų Direktyvos 2004/18 II priedo B dalyje, pirkimo yra specifinio pobūdžio (žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Airiją* 25 punktą). Taigi bent kai kurioms iš šių paslaugų būdingos ypatingos savybės, pagrindžiančios tai, jog perkančiosios organizacijos individualiai ir specialiai atsižvelgtų į atskirų konkurso kandidatų pateiktus pasiūlymus. Taip, pavyzdžiui, yra „teisinių paslaugų“, „personalo įdarbinimo ir aprūpinimo paslaugų“, „švietimo ir profesinio lavinimo paslaugų“ arba „tyrimo ir saugumo paslaugų“ atvejais.
- 44 Tad pagal bendrus skaidrumo ir vienodo požiūrio principus perkančiosioms organizacijoms nenustatoma pareiga, kaip antai įtvirtinta šios direktyvos 47 straipsnio 2 dalyje, dėl sutarčių, susijusių su Direktyvos 2004/18 II priedo B dalyje nurodytų paslaugų pirkimu.
- 45 Vis dėlto Direktyvos 2004/18 taikymo sritis taip apribojama, kaip matyti iš šios direktyvos 19 konstatuojamosios dalies, remiantis progresyviu Sąjungos teisės aktų leidėjo požiūriu, pagal kurį, nors, aišku, per šioje konstatuojamojoje dalyje nurodytą pereinamąjį laikotarpį valstybė narė nėra įpareigojama sudarydama tokias sutartis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, taikyti 47 straipsnio 2 dalį, vis dėl to jai ir prireikus, perkančiajai organizacijai atitinkamai teisės aktuose ir su pirkimu susijusiuose dokumentuose nedraudžiama numatyti, kad ši nuostata taikoma tokiems pirkimams.
- 46 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: pagal Direktyvą 2004/18 valstybės narės nėra įpareigtos taikyti šios direktyvos 47 straipsnio 2 dalies taip pat sutartims dėl šios direktyvos II priedo B dalyje nurodytų paslaugų pirkimo. Vis dėlto šia direktyva valstybėms narėms ir prireikus perkančiosioms organizacijoms nedraudžiama atitinkamai teisės aktuose ir su pirkimais susijusiuose dokumentuose numatyti, jog ši nuostata taikoma.

Dėl pirmojo klausimo

- 47 Atsižvelgiant į atsakymą į antrąjį klausimą, į pirmąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

Pagal 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo valstybės narės nėra įpareigosotos taikyti šios direktyvos 47 straipsnio 2 dalies taip pat sutartims dėl šios direktyvos II priedo B dalyje nurodytų paslaugų pirkimo. Vis dėlto šia direktyva valstybėms narėms ir prireikus perkančiosioms organizacijoms nedraudžiama atitinkamai teisės aktuose ir su pirkimais susijusiuose dokumentuose numatyti, jog ši nuostata taikoma.

Parašai.